

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

15. Qualiter differat à Coadiutore Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](#)

variis speciebus, constitutione, qualitatibus.

7

ubi etiam addit: ad Sedem Apostolicam pertinebit examinare, num ob aliam similem necessitatis causam opus sit Episcopo perpetuum Vicarium ac Co-episcopum in iurisdictione exercenda subordinatum adjungere; cum id à jure communi exorbitans, & non nisi dispensativè permitti possit, ut notat Gl. in cit. c. quoniam. v. necessitas.

Questio 15. Qualiter Vicarius generalis differat à Coadjutore Episcopi?

Respondeo: Cum Coadjutor dicatur propriè is, qui Episcopo infirmo, vel senio confecto, aut in quo Administratori adjungitur, ut in officio & administratione coadiuvet. Barbos. *Juris Eccl. l. 1. c. 15. n. 6. juxta c. 1. de Cler. agrot. in decretal. & in 6. & c. grandi. de suppl. negl. pralator. in 6.* patet, differre ab illo Vicarium generale in plurimis.

Questio 16. Qualiter Vicarius generalis Episcopi differat ab Archidiacono?

Respondeo, Tametsi Archidiaconus quoque de jure communi in quibusdam convenienter, Barbos. loc. cit. n. 50. differt tamen ab eo Vicarius generalis in tribus potissimum. Primo, quod ab Archidiacono ad Episcopum appelletur, Barbos. loc. cit. juxta c. Romana. de appellat. Sicut & à sententia Vicarii foranei & alterius inferioris. A Vicario generali verò non nisi ad Episcopi iuperiorem. Laym. in c. ut Archidiaconus. de off. Archid. nisi forte consuetudo habeat aliud, ut ait Barbos. loc. cit. Verum hac differentia fundatur in ea, quod Vicarius non solum ordinariam, sed eandem cum Episcopo jurisdictionem, seu idem tribunal habeat; secus ac contingit in Archidiacono, qui et si habeat ordinariam, non tamen eandem jurisdictionem cum Episcopo.

2. Secundò, quod officium Archidiaconi non exspiret per mortem Episcopi; secus sit de officio Vicarii, nisi, ut addit Barbos. esset constitutus cum consefui Capituli. Hæc quoque differentia fundatur in alia, nempe, quod Archidiaconus non ab homine, sed à jure constitutus sit; & jurisdictionem suam habeat, dum ipso jure sit Vicarius Episcopi; cum officium vicariatus ejus dignitati annexum sit, ideoque ei auferri non potest, & sic sit Vicarius natus, intitulatus perpetuus. Vicarius verò sit Vicarius factus (nempe ab Episcopo juxta authoritatem & institutionem Canonum) non intitulatus, ac temporalis, & pro libitu amovibili. Laym. loc. cit. ubi etiam ex Holstien. qualiter iuridictio ordinaria Archidiaconi proveniat directè à lege, indirectè ab homine v. g. ab Episcopo constitutive Archidiaconum. Jurisdictione verò ordinaria Vicarii generalis directè ab homine, nempe Episcopo creante Vicarium, indirectè à lege dante authoritatem instituendi Vicarium. De quo plura infra, ubi de Archidiacono.

3. Tertiò, quod Archidiaconus post Vicarium cum ceteris dignitatibus & Canonicis fedit; Vicarius verò generalis omnibus post Episcopum præferatur. Barbos. verum, ut vides, differentia hæc extrinseca est.

Questio 17. Qualiter Vicarius generalis differat ab Officiale?

Respondeo primò: Vicarius generalis & Officialis (intellige principalis) idem significant, & in effectu nulla inter eos nisi in nomine ver-

satur differentia. Barbos. loc. cit. n. 12. citans Rimini. in rubric. de off. Vicar. num. 113. Covar. l. 3. var. c. 20. n. 45. Mandos. in reg. 14. cancell. q. 6. n. 16. Menoch. conf. 51. num. 38. Item Pirk. ad tit. de off. Vicar. n. 26. Pignat. To. 6. consult. 6. n. 7. Laym. in c. Romana. de off. Vic. in 6. n. 3. citans Sylv. v. Vic. Sanch. de matrim. l. 3. d2. 9. n. 11. Sbroz. de off. Vicar. l. 4. q. 7. uti id colligitur ex Trident. sess. 24. c. 16. Dixi ab Officiali principali; nam quandoque duo sunt in Dioecesi Officialles, unus principalis, qui generatim vices Episcopi gerit, saltem in spiritualibus, alter vero Officialis minus principalis & priori subordinatus, vel qui Consistorio Episcopi præfet in certis tantum causis, v. g. in matrimonialibus, decimalibus, &c. Pirk. cit. num. 7. Et patet, hunc Officiale minus principalem, et si simpliciter quoque dicatur Officialis, non esse eundem cum Vicario generali; quia ei subordinatus est, ejusque iurisdictione delegata. Ex hoc Officialis minus principali loqui videntur autores apud Sbroz. l. 1. q. 7. n. 1. & seq. censeentes esse differentiam inter Officiale & Vicarium, & adducentes pro hoc varios textus, quos lege ibi- dem.

2. Respondeo Secundò. Tametsi igitur Officialis principalis Episcopi & Vicarius generalis idem sint, ex usu tamen & consuetudine tam Datariae quam Cancelariae Apostolicae literæ Sedis Apostolicae (quæ semper committuntur Vicariis Episcoporum, five beneficiales sint, five dispensationum matrimonialium, five continententes mandatum aliquod aliud ad gratiam. Rosa. loc. paulò post citand.) si ad regiones ultra montanas (puta ad Hispaniam, Galliam, Germaniam, Angliam, Polonię, Africam, &c.) dirigantur, semper inscribuntur Officiali, siue adhuc habetur terminus Officialis v. g. dilecto filio venerabilis Fratris nostri Episcopi Monasteriensis Officialis; vel simpliciter: Dilecto filio Officiali Monasteriensi. Literæ verò destinatae ad regiones Cismontanas v. g. (ut expresse Barbos. & Sbroz. loco paulò post citand.) ad Italię, Ungarię, Dalmatię, Albanię, Sclavonię, Cyprem, Cretam & partes Orientales, item Siciliam, Corsicam, Sardiniam, &c. destinantur, inscribuntur Vicario generali. v. g. Dilecto Filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Bononiensis in spiritualibus Generali, &c. Barbos. Pirk. locis cit. Laym. in c. statutum. de rescr. in 6. n. 2. Rosa de Executoriib. liter. Apost. p. 1. c. 3. n. 22. Sbroz. l. 1. q. 2. n. 10. citans Gemin. in c. fin. de off. Vic. in 6. n. 5. Mandos. ad reg. 14. cancell. q. 6. n. 8. ex quo eodem Mandatio subiungit Sbroz. quod ista sit forma inscribendi literas, quæ prætermisla literæ seu Bullæ non careant suspicione falsitatis, uti pro hoc citat Cumchum institut. Juris can. de Vicar. tit. 8. num. 5. l. 2. Alphon. Carmon. tr. de incompat. benef. p. 1. c. 15. n. 1. Sic itaque apud nos termino Officialis intelligitur Officialis principalis, cui videlicet iurisdictione Episcopalis generatim tam quo ad causas, quam quo ad loca Dioecesis commissa est, qui apud nos, ut dictum, Vicarius in spiritualibus generalis appellari solet, Laym. loc. cit. Quod si verò in Dioecesi aliqua duo sunt Officialles æque principales, seu duo Vicarii generales concurrentes in ordinaria Episcopali sibi commissa iurisdictione, commissiones Apostolicae inscripta. Officiali utrique ex illis delegari possunt. Laym. ibidem juxta Gl. marginal. recept. v. principalis in Clem. 2. de rescr. Si verò plures sint Officialles Episcopi five Vicarii, unus in temporalibus, alter in spiritualibus, vel unus in certa parte Dioecesis, aut quod ad certas causas; alter generatim, tunc is solus tanquam principialis li-

A 4

teras